

eip-agri
AGRICULTURE & INNOVATION

Water en landbouw, toepasbare strategieën voor bedrijven

Welke beschikbare of nieuwe strategieën zijn of kunnen ontwikkeld worden voor beheersing van waterschaarste op landbouwbedrijven?

De EIP Focus Group Water en Landbouw heeft 19 deskundigen bij elkaar gebracht om een antwoord te geven op bovenstaande vraag. De focusgroep startte in juni 2015 en werd met een eindrapport afgesloten in maart 2016. Deze Focus Group heeft strategieën verzameld die gericht zijn op het verhogen van de beschikbaarheid van water voor gewassen en vee, het efficiënt gebruik van water en het verhogen van de weerbaarheid van bedrijven bij het optreden van waterschaarste.

De deskundigen hebben op basis van hun praktijkervaring vijf acties voorgesteld:

- ▶ Verbeter de waterbeschikbaarheid door goed beheer van bodem en gewasresten zoals door het verhogen van het gehalte bodemorganische stof, het toepassen van 'conservation agriculture', het laten liggen van gewasresten op de bodem als mulchlaag, het toepassen van een rijpadensysteem en het uitvoeren van minimale bodembewerkingen
- ▶ Kies voor rassen die ook onder droge omstandigheden een goede opbrengst hebben en introduceer droogtetolerante gewassen
- ▶ Gebruik beslissingsondersteunende modellen voor het verbeteren van gewas- en bedrijfsmanagement
- ▶ Ondersteun de beslissing om te beregenen met sensoren, online beregeningsadvies en precisie-irrigatie en kijk naar mogelijkheden voor beregening met gecontroleerde stressomstandigheden
- ▶ Let goed op de waterkwaliteit en het zoutgehalte van het beregeningswater

Er zijn vele andere factoren dan water die de opbrengst beïnvloeden. Het is van belang om een goed begrip te hebben van deze factoren voordat de waterefficiëntie kan worden verbeterd.

Om de toepassing van de beste maatregelen in de praktijk te stimuleren is het van belang dat:

- ▶ De voordelen van waterconservering, zowel op economisch als ecologisch vlak en zowel op korte als op lange termijn, duidelijk zijn
- ▶ Er kennisuitwisseling is tussen alle actoren om technische en uitvoeringsproblemen helder te krijgen en deze samen met de praktijk op te kunnen lossen
- ▶ Maatregelen worden gedemonstreerd onder praktijkomstandigheden
- ▶ Duidelijke handleidingen beschikbaar zijn met uitleg over hoe nieuwe technieken in de praktijk kunnen toegepast worden

"Waterschaarste en klimaatverandering zijn grote uitdagingen voor de landbouw over de hele wereld. Het is nodig dat multidisciplinaire maatregelen worden toegepast, van veredeling tot bodem- en gewasbeheer, om de duurzaamheid en de opbrengst te garanderen in de EU."

- Brunella MORANDI (Italy), deskundige van de EIP-AGRI Focus Group over water en landbouw -

Water en landbouw, toepasbare strategieën voor bedrijven

Ideeën voor praktijknetwerken

- ▶ Het aanpassen van 'conservation agriculture' aan lokale omstandigheden met nadruk op permanente bodembedekking en de juiste grondbewerking
- ▶ Ontwikkeling van betere bouwplannen met meer gewassen en een betere teeltrotatie. Kijk daarbij ook naar de mogelijkheden van de teelt van aromatische en geneeskrachtige gewassen
- ▶ Gebruiken van gewassen die tolerant zijn voor lage temperaturen zodat eerder gezaaid kan worden
- ▶ Bepalen van lokale referenties voor gewasgroei en juiste beregening
- ▶ Optimaliseren van beregening door gebruik van een vochtbalans, ondersteund met bodem- of gewassensoren om zo de juiste watergift vast te stellen
- ▶ Gebruiken van precisie irrigatie in combinatie met remote sensing
- ▶ Nieuwe oplossingen ontwikkelen voor het gebruik van alternatieve waterbronnen met een slechtere waterkwaliteit
- ▶ Ontwikkeling van methoden voor het vaststellen van de impact van bestuurlijk waterbeheer, watervoetafdruk en flexibele prijsstelling van watergebruik door boeren

Gewenst praktijkonderzoek

- ▶ Ontwikkel onderzoek op praktijkbedrijven naar strategieën op het gebied van waterconservering. Kijk daarbij naar landbouwkundige, economische en ecologische aspecten
- ▶ Doe lange-termijn onderzoek naar de voordelen van strategieën die gericht zijn op het verhogen van het organische stofgehalte zoals 'conservation agriculture', mulchen, groenbemesters en vruchtwisseling
- ▶ Kalibreer en evalueer beslissingsondersteunende systemen op lokale omstandigheden, maak deze systemen gebruiksvriendelijker en toon de voordelen van deze systemen in het dagelijkse gebruik aan
- ▶ Ontwikkel kosteneffectieve en eenvoudige sensoren om de waterbehoefte van een gewas te bepalen
- ▶ Evalueer plaatsspecifieke beregeningssystemen op lokale toepassingsmogelijkheden en ontwikkel protocollen en duidelijke voorschriften waarop besluiten voor beregening worden gebaseerd
- ▶ Ontwikkelen rendabele systemen voor hergebruik van water op bedrijfsniveau
- ▶ Evalueer het systeem van voerproductie in gesloten verticale substraatsystemen

Meer ideeën voor praktijknetwerken en onderzoeksvragen zijn opgenomen in het Focus Group rapport

Andere aanbevelingen

Toepasbare maatregelen voor ondernemers moeten worden gecombineerd met acties op hogere schaalniveaus (lokale, regionale en nationale overheden) om daadwerkelijk waterconservering en een verhoogde waterefficiëntie te kunnen realiseren.

Meer informatie

Eindrapport	Focus Group pagina	Brochure	Persbericht
Diverse minipapers over waterbeheer in landbouw	Inspirerende ideeën	Infographic	

Contact: EIP-AGRI Service Point - Avenue de la Toison d'Or 72 - 1060 Brussels - BELGIUM
Tel +32 2 543 73 48 - servicepoint@eip-agri.eu - www.eip-agri.eu

Doe mee aan de EIP-AGRI Network!

Meld je aan op de EIP-AGRI website waar je collega's, projecten, ideeën en informatie kunt vinden om samen de innovatie in de landbouw, bosbouw en tuinbouw te versnellen